

sekans

sínema kùltürü dergisi

ARALIK 2018 | Sayı e9

Buğday / Toz Bezi / Köpek Dişi
Martıların Efendisi / Kwaidan / Evicko
Aleksy Fedorchenko / Koyaanisqatsi
İngiliz Yeni Dalga / Western
Vietnam - Amerikan Savaşı Filmleri
Dosya: İsveç Sineması

Sekans Sinema Kùltürü Dergisi
Aralık 2018, Sayı e9, Ankara

© Sekans Sinema Grubu
Tüm Hakları Saklıdır.

Sekans Sinema Kùltürü Dergisi ve sekans.org içeriđi,
Sekans Sinema Grubu ve yazarlardan izin alınmaksızın kullanılamaz.

info@sekans.org
<http://www.sekans.org>

Yayın Yönetmeni

Ender Bazen

Dosya Editörü

A. Kadir Güneytepe

Kapak Düzenleme ve Tasarım

Cem Kayalığıl

cemkayaligil@sekans.org

Tansu Ayşe Fıçıcılar

tansu@sekans.org

Web Uygulama

Ayhan Yılmaz

ayhanyilmaz@sekans.org

Kapak Fotođrafı

Güz Sonatı (Höstsonaten, Ingmar Bergman, 1978)

Katkıda Bulunanlar

Natig Ahmedli, Ahmet Akalın, Nurten Bayraktar, Gülizar Çelik, Gizem Çınar,
M. Baki Demirtaş, Ekin Eren, Aleksey Fedorchenko, Ulaş Başar Gezgin, Erman Görgü,
Dilan İlhan, Erdem İlic, Süheyla Tolunay İşlek, Erbolot Kasymov, Sertaç Koyuncu,
Dila Naz Madenoğlu, İlker Mutlu, Yalçın Savuran, Mine Tezgiden, Seda Usubütün,
Rukhsora Yusupova

Bu elektronik dergi, bir Sekans Sinema Grubu ürünüdür.

ÖNSÖZ

Bir derginin en iyi yanı bir sayı içerisindeki birçok farklı başlığın sinemanın zengin dünyası içinde sinemanın bambaşka alanlarına sığramayı sağlayabiliyor olması galiba. Her yeni sayıda yazarlarımızın ilgi alanlarının katkısıyla bu zengin dünyadaki her araştırma, her keşif bir diğer okumayı da besliyor çoğu zaman.

Her sayıda olduğu gibi Sekans Sinema Kültürü Dergisi e-9'da da bu amaçla çalışmalara başlanmış, içeriğin ana hatları belirlenmişti. Sinemamızdan ve dünya sinemasından incelemeler, bir yönetmen söyleşisi, belgesel, akım, tür, anısına gibi bölümler, 50 yaşında bir film, bir ülke sinemasını ele alan dosya ile bu sayıda da farklı coğrafyalara, tarihlere, yönetmenlere, ülkelere ve düşüncelere yolculuk etmek için yola çıkmıştı. Tüm bu çalışmaları okuyucuya ulaştırmanın yoğun çabası içindeyken sinema dünyasından kötü bir haber geldi. İtalyan yönetmen **Bernardo Bertolucci**, çokça tartışılmış, üzerine defalarca yazılmış, çizilmiş filmlerini ardında bırakarak bu dünyaya gözlerini kapamıştı. Sinema tarihini zenginleştiren isimlerden biridir **Bertolucci**. Sanata ilgisi, izlerine filmlerinde de rastlanabilecek olan şiire tutkusuyla başlar. Yeni Gerçekçilik akımını geride bırakmış ama henüz izlerini taşımakta olan İtalyan Sinemasına adım atmasını ise tesadüfen **Pasolini** ile çalışma fırsatı yakalamasıyla mümkün olur. Sonrasında çağdaşı Fransız Yeni Dalgası'ndan ve özellikle **Godard**'dan etkilenecektir. Daha ilk filmi 1962 tarihli **Korkunç Orakçı** ile kendi sinema dilini ortaya koymuş, sinema tarihine yön vermeye başlamış bu auteur yönetmenin 2012 yılına kadar sürdürdüğü kariyeri boyunca gerçekleştirdiği, bir çoğu zihinlere yer etmiş filmleri ise sırasıyla *Devrimden Önce*, *Örümceğin Stratejisi*, *Konformist*, *Paris'te Son Tango*, *1900*, *La Luna*, *Son İmparator*, *Çölde Çay*, *Küçük Buda*, *Çalınmış Güzellik*, *Teslimiyet*, *Kızılca Kıyamet*, *Düşler Tutkular ve Suçlar*, *Ben ve Sen*'dir.

Politik, ideolojik ve felsefi altyapısı kuvvetli, yer yer kentli portrelere odaklandığı, tesadüfün rolünü vurguladığı hikayelerini çoğu zaman açık uçlu sonlandırarak yarattığı anlatı tekniği sayesinde farklı zihinsel ve zamansal deneyimlere olanak sağlayan, şaşırtıcı, sarsıcı, sınırları zorlayan bir yönetmen oldu **Bertolucci**. Çok katmanlı okumalara izin veren modernist sinema anlatımının, dilinin auteur yönetmeni oldu. **Bertolucci** gibi yönetmenlerin katkısıyla oluşan güçlü kuramsal temellerin ayak izleriyle, öğrettikleriyle geliyor düşün dünyası.

Bizlerin de bunun bir parçası olabilmek için çıkardığı dergide, yeni sayıya hazırlanırken, bu sefer belleğimizde, Sekans'ın yola çıkış amacı olan, sinemanın bir sanat, görsel bir dil ve kültürel bir kaynak olduğu inancını her yönden besleyen, **Bertolucci** vardı.

Tansu Ayşe Fıçıcılar

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	1
İÇİNDEKİLER	2
ÇÖZÜMLEME	
“Nefes mi Buğday mı?”	5
M. Baki Demirtaş	
<i>Toz Bezi</i>	22
Gizem Çınar	
İnsan, Ne Zaman “İnsan” dır; Köpek, Ne Zaman “Köpek...”	31
Dilan İlhan	
Farklı Rüyaların İnsanları:	44
<i>Martıların Efendisi</i> Filminin Çatışan Arketipleri	
Dila Naz Madenoğlu	
<i>Kwaidan</i>	53
Kobayashi’den Japon Ethos’unun Hayaletini Canlandırma Girişimi - II	
Ekin Eren	
ANA SÖYLEŞİ	
Aleksey Fedorchenko	68
Söyleşi: Gökhan Erkilic	
KISA	
Evacık	73
Mine Tezgiden	
BELGESEL	
Anlatmadan Anlatmak: <i>Koyaanisqatsi</i>	78
Seda Usubütün	
BİYOĞRAFI	
Lorenza Mazzetti	90
Nurten Bayraktar	

AKIM

- İngiliz Yeni Dalga Akımı** 94
Kuzeyin Öfkesi
Nurten Bayraktar

TÜR

- Biz Bu Kasabada Yabancıları Sevmeyiz!** 102
Süheyla Tolunay İşlek

DENEME

- American Honey: Makyajsız Yakalanan Amerika** 120
Erdem İlic

50 YAŞINDA

- Seyyit Han** 124
İlker Mutlu

TEMA SİNEMA

- Savaşa Ötekinin Gözünden Bakmak – Vietnam Yapımı** 133
Vietnam-Amerikan Savaşı Filmleri Üzerine
Ulaş Başar Gezgin

FESTİVAL

- Adana Altın Koza Film Festivali** 160
İlker Mutlu

ÜLKE SİNEMASI

- Türkistan Kültür Değerlerinin Özbekistan Sinemasına Yansıması** 173
Erbolot Kasymov, Rukhsora Yusupova

SİNEMA KİTAPLIĞI

- Avrupa Sinema Kuramları – Eleştirel Analiz** 195
(Ian Aitken)
Sertaç Koyuncu
- Sinemanın Özü Kısa Film**
(Sema Fener)
Tansu Ayşe Fıçıcılar

DOSYA – İSVEÇ SİNEMASI

Dünden Bugüne İsveç Sineması A. Kadir Güneytepe	203
İsveç Film Enstitüsü Çeviren: A. Kadir Güneytepe	214
Güz Sonatı Üzerine Bir Deneme Yalçın Savuran	217
Son Kuşak İsveç Sineması	227
Çağdaş İsveç Sinemasından Üç Film Üzerine Değıniler <i>Kare – Değışim – Ejderha Dövmeli Kız</i> A. Kadir Güneytepe	234
Yakın Dönem İsveç Sineması Uzun Metrajlı Film Sayı ve Dağılımları	240